

Vojakkala ja Hannes-myrsky

27.1.2026 Sisko Savolainen

Taustaa:

- Vojakkala on alle 200 asukkaan kylä Länsi-Lopella
- Länsi-Loppi on yhtenä pilottialueena Kyläturva-hankkeessa
- Yksi Lopen Kyläradion viidestä tukiasemasta täällä,
kyläradio ”uusi asia”, toiminnassa syyskuusta 2025

Hannes-myrsky:

- Myrsky katkaisi sähköjä laajasti myöhään la iltana 27.12.
 - osalla sähköt poikki vain noin 20 min, tai yön yli
 - **Vojakkalan kyläkeskus pimeänä koko sunnuntain ja maanantaina 29.12. noin 13.30 saakka**
 - samoin isoja alueita mm. Tammelan ja Rengon puolella
 - osassa alueista katkot jatkuivat maanantai-iltaan saakka, osalla pidempäänkin.

• Poikkeuksellista:

- **Vojakkalan koululla ja 54-tien toisella puolella sähköt toimivat** sunnuntaiaamusta lähtien, mutta parinsadan metrin päässä Kylätupa ja koko kyläkeskus oli pimeänä

-> Sunnuntaikahvit siirrettiin läheiselle koululle, jossa saattoi myös ladata puhelimia ja lämmitellä

(Huom. koulu yksityisomistuksessa:

juhlatilan puoli pidettiin lämpimänä varotoimena

jos tarve tulla sähköttömistä talouksista evakkoon).

- **vedenjakelu ja jätevedet toimivat**

- **matkapuhelinverkko toimi** likimain normaalisti koko ajan

• Kyläradiopäivystys

- aloitettiin kylätuvalla sunnuntaiaamuna klo 10, kun kyläkeskuksessa ja Länsi-Lopella laajoja sähkökatkoja
- kyläradiolle virta auton akusta, toinen akku ledvaloille (pimeään aikaan)
- **Päivystäjiä 4 kpl, vuoroja vaihtaen**
(1 kerrallaan, kaikilla päivystäjillä sähköt kotona pelasi)
- Kylätuvalla kyläradio päällä ja päivystys **sunnuntaina klo 10-22,**
maanantaina klo 9-18 (sähköt kyläkeskukseen palasi noin 13.30, laita-alueille myöhemmin illasta).
- Kyläradiokanavilla satunnaista liikettä ja yhteyskokeilijoita sunnuntaina, mutta **ei ns. tosikäyttöä, kun matkapuhelimet kuitenkin toimi.**
- Kylätupa keskeisellä paikalla: poikkeajia kyselemässä mahdollista tietoa katkon kestosta, hakemassa vettä, muuten vaan uteliaana...

TIEDOTUS

- Laitettiin nettisivuille ja kylän fb-ryhmään tieto
Kylätuvan **päivystysajoista** ja **vedenhakumahdollisuudesta**.
- kun katkot jatkui maanantaina,
laitettiin someen info **aggregaattien välityksestä**
(ne joilla oli sähköt, ei aggregaattejaan tarvinneet)
<-> yllättäen tarvitsijoita ei ollut
(tai he oli jo omatomisesti lainanneet jo sähköllisiltä)
<-> aggregaatteja kyllä tarjottiin useita välitettäväksi!

Mitä opittiin/huomattiin?

- **maalla sähkökatkoihin osataan varautua:** kenelläkään ei isoa hätää
 - <-> jos varalämmitysvaihtoehtoa ei ole, lähdetään evakkoon
 - <-> lähiomaiset hakevat vanhuksia turvaan
- **vedensaanti** monella ensimmäinen/isoin ongelma
 - <-> ei ole kanistereita /kannellisia ämpäreitä veden hakuun
- **tiedon tarve!**
 - <-> ihmisten kohtaamisen tarve
 - <-> **tylsää** kun ei TV toimi

KYLÄRADIOMIETTEITÄ:

- kyläradiokanavilla satunnaista liikettä ja yhteyskokeilijoita sunnuntaina, mutta ei ns. tosikäyttöä, kun matkapuhelimet kuitenkin toimi.

<-> **käsi puhelimia ei ole** vielä alueella monellakaan

- **milloin tarve aloittaa** kyläradiopäivystys?

<-> oma kylä sähköttä / naapurikylät sähköttä ?

= mikä aktivoi toiminnan?

<-> kuka menee paikalle ja kuinka sovitaan päivystysvuorot

- kyläradiot ALUEELLISIA:

isotehoisina ja hyvällä antennilla varustettuna ne on kuultavissa ja tavoitettavissa yli kunta- ja kylärajojen.

<- >”Vojakkalan kyläradio” ei siis palvele toiminnassa ollessaan vain oman kylän väkeä, vaan se olisi tavoitettavissa Länsi-Lopen ääri laidalla myös monella naapurikylällä, kuntarajoista välittämättä

<-> **tietoisuus?**

<-> **päivystysvoimia yli kylärajojen?**

- tositilanteessa kyläradiolle tarvitaan enemmän päivystäjiä

- jos matkapuhelimet ei toimisi pienellä alueella,

toimiiko muut kyläradiot - kulkeeko viesti eteenpäin?

- tai päivystääkö joku pelastuslaitoksella, saataisiinko yhteys?

-> Nyt olisi soitettu 112 kännykällä...